

ἐκλείπω, ἀφανίζομαι, τελειώνω, ἰδίᾳ ἐπὶ καρπῶν Κάσ. Κρήτ. Κύθν. Σίφν.: Μόν' ἀποκάμουν τ' ἄλλα σῦκα, θά' ῥχω Σίφν. Τώρα οἱ ἀχλάδες εἶναι ἀποκαωμένες Κύθν. Ἐπόκαμεν βλῆθ' τὸ κρασί Κρήτ. Ἀφτου κάρβουνα τσαὶ θυμιάζον τὸν ἄθρωπο μ' ἀγίωτικά . . . κάνου του τσ' ἔνα σταυρὸ 'ς τὴν κούτ'λα τσαὶ τοῦ λέου γειά σου νά' ναι! τσαὶ 'ποκάνει (καὶ τελειώνει ἢ πρᾶξις. κούτ'λα=μέτωπον) Κάσ. || Παροιμ. Ἀπῆς φά' ἢ γρά τὰ σῦκα τζη, ἀποκάνει ὁ χειμῶνας (ἐπὶ τοῦ ἀφελουῦς τοῦ ἐξ ἰδίων κρίνοντος τοὺς ἄλλους) Κρήτ. || Ἄσμ.

Ἡρῶ' ὁ μῆνας κι ὁ καιρὸς | π' ἀποκαίνει ὁ καρπός,
Ἡρῶ' ὁ μῆνας ὁ Γενάρης | π' ἀποκαίνει τὸ κριθάρι
Κρήτ.

Τὰ μονετσιὰ 'ποκάμανε κι ἀνοίξαν τ' ὁδοδάκι
καὶ τὸ γαμιῶς ἐγέμισε στραθιῶτες τὸ κονάκι
(μονετσιὰ = γόμωσις τῶν πυροβόλων ὄπλων, τὸ γαμιῶς = διὰ μιᾶς, ἀμέσως) αὐτόθ. Συνών. ξεβγαίνω.

4) Ἐπὶ φυτῶν καρποφόρων, παύω καρποφορῶν Ρόδ. Σύμ. Χίος: Ἐπόκαμεν ἢ ἀπ-πιθὰ - ἢ συκὰ Σύμ. Ἐπόκαμεν ἢ ἀγγουρεὰ Χίος Ἐπόκαμαν οἱ συκῆς - οἱ πορτοκαλεῖς Ρόδ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Γεωπον. 5,17,6 «ἵνα μὴ πολυφόρος οὖσα [ἢ ἄμπελος] ταχέως ἀποκάμνη».

Β) Μετβ. 1) Κάμνω τινὰ νὰ ἀποθάνῃ, φονεύω Νάξ. Συνών. καθαρίζω, ξεκάνω, ξεπαστρεύω, χαλνῶ.

2) Φέρω τι εἰς πέρας, τελειώνω Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Νίσυρ. Σάμ. Σίφν.: Ἐπόκαμά την πζόν την κάλτσαν μου Νίσυρ. Ἀπόκαμα την πλύσι Κρήτ. Κάτσε νὰ μοῦ σιδρέμης νὰ 'ποκάμω τσοὶ κουλοῦρες αὐτόθ. Σὰ δ' ἀποκάμης, ἀδειάζεις νὰ ῥθῆς νὰ μὲ βοηθήσης; Ἀπύρανθ. Τ' ἀπόκαμι (δηλ. τὰ παιδιὰ. Ἐπὶ γυναικός, ἢ ὅποια δὲν γεννᾷ πλέον) Σάμ.

3) Κάμνω τι καθ' ὑπερβολὴν ἐξερχόμενος τῶν ὁρίων τοῦ πρέποντος Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τ' ἀπόκαμι κι αὐτός! Συνών. παρὰ κάνω. 4) Κάμνω τι ὡς ἐπακολούθημα, ὡς τέλος μιᾶς ἐνεργείας κοιν.: Τί ἀποκάματε μὲ τὸ σπῖτι - μὲ τὸ χτήμα; κττ. Πέτε μου τί θ' ἀποκάμετε νὰ ξέρω. Τί εἶχατε ἀποκάμει μ' ἐκεῖνο τὸ ζήτημα; κοιν. Σὰν τὸν πάρωμε, τί θὰ τὸν ἀποκάμωμε; (ἐνν. τὸν ἄνθρωπον) Ἀμοργ. 5) Διαλύω, χαλῶ Καλαβρ. (Μπόβ.)

*ἀποκαμόπουλλον τό, ἀποκαμόπον Πόντ. (Σάντ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. ἀποκάμιν.

Μικρὸν τεμάχιον δαυλοῦ ὑπολειφθὲν ἐκ τῆς καύσεως.

ἀποκαμὸς ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαίω.

Ἐξάντλησις διὰ τῆς καύσεως: Ὅσον ἀποκαμὸ τοῦ μῆος μουλαρεῶς τῶν ξυλῶ ἔρχετ' ἄλλη. Ἀποκαμὸ δ' ἀποκαμοῦ δὲν εἶχα δὲ ξυλοκλαδάκια τοῦτα.

ἀποκαμοῦσα ἢ, Πελοπν. (Πυλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκάμνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐσα.

Γυνὴ μὴ τίχτουσα πλέον: Νὰ πάρης μιὰ ἀποκαμοῦσα νὰ μὴν κάνῃ παιδιὰ.

ἀποκαμούσι τό, Πελοπν. (Βυτίν. Κλουτσιοχ.) ἀπουκαμούσ' Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκάνω καὶ τῆς καταλ. - οὐσι.

1) Ὁ τελευταῖος οἶνος τοῦ βαρελλίου, τὸ σῶμα Πελοπν. (Βυτίν. Κλουτσιοχ.) 2) Τὸ τελευταῖον ἀποσταγμα τῆς ρακῆς Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.): Ἐπγα κάμπόσου ἀπουκαμούσ' κι μὴ χάλασι.

ἀποκαμπή ἢ, Ρόδ. ἀπογραφὴ Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀρχ. οὐσ. καμπή.

1) Ἡ καμπὴ τῆς ὁδοῦ, ἢ στροφὴ Κρήτ. (Σητ.): Ὅσον ἀπογραφὴ τοῦ στρατὰς τὸν εἶδα μῆος σιμῆς καὶ δὲν τὸν ἐγνώ-

ρισα. 2) Ἡ εἰκὼν, ἢ παράστασις ἀνθρώπου ἢ ζώου φεύγοντος καὶ παρακάμπτοντος Κρήτ. (Σητ.) Ρόδ.: Δὲν ἐφάνη μήτε ἢ ἀποκαμπὴ τοῦ Ρόδ. Ἐπῆρεν ἕναν κοιμῶν, τὴν ἀποκαμπὴν τοῦ εἶαμεν! (κοιμῶν = δρόμον) αὐτόθ. Τὴν ἀπογραφὴν εἶδα μόνο καὶ δὲν ἐδόρεσα νὰ τὸν γνωρίσω Κρήτ.

ἀποκάμωμα τό, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκάνω.

1) Καταπόνησις σωματικῇ, ἔλλειψις δυνάμεως πρὸς ἐνεργειαν: Ἐχω ἕνα ἀποκάμωμα ποῦ δὲ φαντάζεσαι! Συνών. ἀπόσταμα, κούρασι. 2) Ἡθικὴ ἐξάντλησις, ἀπελπισία: Ἀπελπίστηκα πρᾶ, μ' ἔφερε 'ς τ' ἀποκάμωμα.

ἀποκαμωμάρα ἢ, Πελοπν. (Μάν.) κ. ἀ. — Μποέμι Ζωγραφ. 75

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποκάμω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - άρα.

Ἐλλειψις δυνάμεως πρὸς ἐνεργειαν, νάρκη, ἀποχαύνωσις: Μ' ἔχει πιᾶσει μιὰ ἀποκαμωμάρα ποῦ δὲ λέγεται Μάν. Κάτι σὰ στενοχώρια, σὰν ἀποκαμωμάρα, σὰν πένθος, σὰ θλίψη πλάκωνε τὴν καρδιά μας Μποέμι ἐνθ' ἂν.

ἀποκαμωσιὰ ἢ, ἀμάρτ. ἀπουκαμουσιὰ Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκάνω.

Τὸ σημεῖον τοῦ ὀργώματος ὅπου ὁ γεωργὸς καταπαύει τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνθ' ἂν: Ἀρχίτ'σα σήμερα νὰ κάνου χουράφ' ἀπ' τ' ἀπουκαμουσιὰ.

ἀποκαντήλισμα τό, ἀμάρτ. Πληθ. ἀπουκαδ'λίσματα Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀποκανδήλισμα.

Τὸ ὕδωρ τῆς πρὸ τοῦ ἐσταυρωμένου Χριστοῦ ἀκοιμήτου κανδήλας ὑπὲρ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν λαμβανόμενον καὶ πινόμενον ὑπὸ ἀσθενῶν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Δουκ. Append. altera ἐν λ. κανδήλα «τὸ ἀποκανδήλισμα τῆς ὑπερθεῖν τοῦ ἱεροῦ τάφου εὐρ(ισκ)ομένης ἐκπιῶν κανδήλης». Συνών. ἀπομύρωμα, ἀπόνιμμα.

ἀποκαούδι τό, Κρήτ. 'ποκαοῦιν Κύπρ. (Λεμεσ.) ἀποκάουδο Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. καοούδι.

1) Ὑπόλειμμα ἐκ τῶν εἰς τὴν ἐστίαν καιομένων ξύλων Κρήτ.: Ἐχω πᾶδ' ἔξε ἀποκαούδα καὶ λέω πῶς θὰ μὲ φτάξου νὰ ψήσω. Μάζωξε τ' ἀποκαούδια ν' ἄρωμε δὴ φωτιά.

Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποκαῖδι 1. β) Τὸ ἀποκαυθέν, τὸ πέρα τοῦ δέοντος ὀπτηθέν, οἶον ἐπὶ ἄρτου Κρήτ.: Ἐξέχασα τὰ ψωμιὰ 'ς τὸ φούρνο κι ὁδε δὲ θυμῆθηκα ἢ κακομοῖρα ἐμάζωξα τ' ἀποκαούδα. 2) Ὑπόλειμμα καέντος κηρίου Κύπρ. (Λεμεσ.): Παρατήρα μέσ' 'ς τὲς ποῦντζές μου, πέρι κι εὐρῆς κάνέναν 'ποκαοῦιν νὰ τ' ἄρωμεν νὰ μπλέρωμεν (νὰ ἴδωμεν).

ἀποκαπνίζω Ἀθῆν. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Τὸ μεταγν. ἀποκαπνίζω.

1) Καπνίζω τινὰ διὰ καιομένου φαρμάκου, ἀνθέων, ἐπιταφίου σαβάνου ἀποθανόντος κττ. πρὸς ἱασιν ἢ ἀποτροπὴν κακοῦ, οἶον βασκανίας κττ.: Φρ. Νά, δέβα ἀποκαπνίγ'! (νὰ πῆγαινε ν' ἀποκαπνισθῇς! Λέγεται ὅταν δίδωμέν τι πρὸς τὸν ἐξαναγκάζοντα ἡμᾶς πρὸς τοῦτο φορτικῶς) Κοτύωρ. Χαλδ. Πβ. ἀποθυμάζω. 2) Καπνίζω τι μέχρι τέλους, ἐπὶ τοῦ σιγάρου Ἀθῆν.: Ἀποκάπνισα τὸ τοιγάρω μου.

ἀποκάπνισμα τό, Ἀθῆν. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαπνίζω.

1) Τὸ νὰ καπνίσῃ τίς τινα διὰ καιομένου φαρμάκου ἢ ἄλλου τινὸς πράγματος πρὸς θεραπείαν ἀπὸ νόσου ἢ ἀποτροπὴν κακοῦ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ.) Συνών. ἀποκαπνισμός. 2) Τὸ τέλος τοῦ καπνίσματος σιγᾶρου Ἀθῆν.: Ἀπάνω 'ς τ' ἀποκάπνισμα ἦρθε καὶ μὲ εἶδε ὁ πατέρας μου.

ἀποκαπνισμός ὁ, Πόντ. (Χαλδ. κ.ά.)

Τὸ μεταγν. οὐς. ἀποκαπνισμός.

Ἀποκάπνισμα, ὁ ἰδ.: Γὰρ τῇ κεφαλῇ τὸν πόνο ποίουν τὸν ἀποκαπνισμὸν καὶ βλαστήμα με. Πβ. Διοσκορ. Περί ὕλης ἱατρικ. 3,116 (ἐκδ. Kühn) «ἀποθυμιώμενα δὲ ξηρὰ (τὰ φύλλα) εἰς ἀποκαπνισμὸν τοὺς ὑπὸ ξηρᾶς βηχὸς... θεραπεύει».

ἀποκαρκατίζω μαν τό, Πόντ. ἀποκαρκατίζω μαν Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρκατίζω.

Ἡ ἀφαίρεσις τῆς κόρας τοῦ ἄρτου. Συνών. ἀποκαρπούττισμα, ἀποκερετίζω μαν.

ἀποκαρκατίζω Πόντ. ἀποκαρκατίζω Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. καρκατίζω. Ὁ τύπος ἀποκαρκατίζω καθ' ἀπλολογίαν.

Ἀφαιρῶ τὸ καρκατίζω, τὴν κόραν, τὴν σκληρὰν ἐπιφάνειαν τοῦ ἄρτου. Συνών. ἀποκαρπουτίζω, ἀποκερετίζω, ἀποκερετίζω, ἀποκερετίζω. Πβ. ἀποκαυκαλίζω.

ἀποκαρδίζω Πελοπν. (Κορινθ. Μάν. Τριφυλ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) ἵποκαρδίζω Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. καρδία. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ ξεκαρδίζω.

Α) Ἐνεργ. 1) Κάμνω τινὰ νὰ χάσῃ τὸ θάρος του, ἀποθαρύνω ἐνθ' ἂν.: Μὴν τὸ ἀποκαρδίζης τὸ παιδί Κορινθ. Ν' ἐποίν'να ἔνα δουλεία τῶν οὐρὶ μ' ἐπεκάρδισε με Ὁφ. Τὸν ἐπεκάρδισε με (τοῦν = ἐντελῶς) Κοτύωρ. β) Κάμνω τινὰ ἀπρόθυμον νὰ πράξῃ τι Πόντ. (Κερασ.) Συνών. ἀποκαρδώνω. 2) Ἀμτβ. ἀποθαρύνομαι Ρόδ.

Β) Μέσ. 1) Χάνω τὸ θάρος μου, ἀποθαρύνομαι, ἀπογοητεύομαι ἐνθ' ἂν.: Ἐντῶκε με ὁ δάσκαλος κ' ἐπεκαρδίγα ἀσ' σὰ γράμματα Τραπ. 2) Ἐπὶ γέλωτος, ἐκθνήσκω, ξεκαρδίζομαι Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.): Ἐπεκαρδίγαμε ἀσ' σὰ γέλα Τραπ.

ἀποκάρδισμα τό, Πόντ. (Σάντ. Τραπ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρδίζω.

Ἀποθάρινσις.

ἀποκάρδω μαν τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρδώνω.

Ἐλλειψις προθυμίας πρὸς ἔργον τι.

ἀποκαρδώνω Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. καρδία.

Ἀποκαρδίζω Α1 β, ὁ ἰδ.

***ἀποκάρπι** τό, ἀπουκάρπ' Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. καρπός.

Κατὰ πληθ., οἱ περιλειπόμενοι ἐκ τῶν συγκομιζομένων καρπῶν.

ἀποκαρπίτης ὁ, Κεφαλλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ, τοῦ οὐς. καρπός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτης.

Ὁ τελευταῖος ἀναπτυχθεὶς ἐπὶ τοῦ κλήματος καρπός, μικρὸς καὶ κακός. Συνών. διγόγι, καμπανάρι, κουδούγι.

ἀποκαρπουτίζω Πόντ. (Κερασ.) ἀποκερπουτίζω Πόντ. (Οἶν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμαρτ. οὐς. καρπούττιζω, παρ' ὁ καὶ κερπούττιζω.

Ἀποκαρκατίζω, ὁ ἰδ.

ἀποκαρπούττισμα τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρπουτίζω.

Ἀποκαρκατίζω μαν, ὁ ἰδ.

ἀποκαρυνδίζω ἀμάρτ. ἵποκαρυνδίζω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. καρύδι.

Ἐξάγω τὸν βάμβακα μετὰ τὴν ὠρίμασιν ἐκ τοῦ καρύου του.

ἀποκαρύδισμα τό, ἀμάρτ. ἵποκαρύδισμα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρυνδίζω.

Ἡ ἐξαγωγή τοῦ βάμβακος μετὰ τὴν ὠρίμασιν ἐκ τοῦ καρύου του.

ἀποκάρνυδο τό, ἀμάρτ. ἵποκάρνυδο Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. καρύδι.

Τὸ ἀτροφικὸν καρύδιον τῆς βαμβακεῆς.

ἀποκάρφωμα τό, Πελοπν. (Μάν.) ἀποκάρφω μαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρφώνω.

1) Ἀφαίρεσις τῶν ἡλίων Πόντ. (Τραπ.): Τῇ σανιδί' τ' ἀποκάρφω μαν. Συνών. ξεκάρφωμα. 2) Ὁ περὶ τὸ τέλος τοῦ καρφώματος χρόνος Πελοπν. (Μάν.): Κοντεύω 'ς τ' ἀποκάρφωμα τοῦ νταβανιοῦ. Εἶμαι 'πάνον 'ς τ' ἀποκάρφωμα. Ἀμα ζυγώσης 'ς τ' ἀποκάρφωμα νὰ μοῦ πῆς.

ἀποκαρφώνω Πελοπν. (Μάν. Οἶν.) Πόντ. (Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) κ.ά.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. καρφώνω.

1) Ἀφαιρῶ τὰ καρφία πράγματος καρφωμένου, ξεκαρφώνω Πόντ. (Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ.): Ἐπεκάρφωσα τὰ σανιδῶ Ὁφ. Δυνατὰ ντῶς, ἄλλο μ' ἀποκαρφοῦται (δυνατὰ κτύπα, νὰ μὴ ξεκαρφωθῇ πρὸς) Κοτύωρ. || Ἄσμ.

Καὶ τὸ τραπέζιν τ' ἔπασαν 'κεῖνο ν' ἀποκαρφοῦται (τ' ἔπασαν = εἰς τὸ ὅποιον παρεκάθισαν) Πόντ. Συνών. ξεκαρφώνω. 2) Καρφώνω μέχρι τέλους, τελειώνω τὸ κάρφωμα Πελοπν. (Μάν. Οἶν.) κ.ά.: Καρφώνω καρφώνω καὶ ἀκόμα νὰ τ' ἀποκαρφώσω Μάν.

ἀποκάρωμα τό, Παξ. κ.ά. — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,224 καὶ 3,197 ἀπουκάρωμα Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἶν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκαρφώνω.

1) Ἡ ἐκ διανοητικοῦ καμάτου ἢ ἐξ ὑπερβολικοῦ καύσωνος τάσις πρὸς ὕπνον, ὑπνηλία, νάρκη Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἶν.) Παξ. κ.ά.: Ἀνοιγα μὲ βιὰ τὰ μάτια πολεμῶντας νὰ νικήσω τὸ ἀποκάρωμα τῆς ζέστης ἀγν. τόπ. 2) Ἡ μεταξὺ νυσταγμοῦ καὶ ὕπνου κατάστασις, ἐλαφρότατος ὕπνος Παξ. Συνών. ἀποκαρωμάρα, ἀποκάρωσι. 3) Ἐλλειψις τόλμης, δειλίας, λιποψυχία ΑΒαλαωρ. ἐνθ' ἂν.: Ποιήμ.

Μᾶς ἔπασε λιποψυχία, πούλλι ξενιτεμένο, καὶ νύχτα καὶ ἀποκάρωμα...

2,224

... τοῦ Βοκογιάννη ὁ ἡσκιος εἶναι βαρὺς, θανατερός, καὶ ὅποιος περάσῃ ἐκεῖθε, σκοτάδι καὶ ἀποκάρωμα...

3,197.

ἀποκαρωμάρα ἡ, Ἡπ. Κέρκ. (Ἀργυροῦδ.) Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. ἀπουκαρωμάρα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Λοκρ.) ἀποκαρωμάρα Πελοπν. (Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν.) ἀπουκαρωμάρα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

